

Verdwaald in het doolhof van zonden

Tegenover elke heldendaad van David, elk gebed, elk offer, elke psalm kun je met gemak een misser zetten. Had David in onze tijd geleefd – hij was meteen gecanceld.

Held en schurk

David had de veertig jaar koningschap (2 Koningen 2:11) nooit gehaald. Bij de eerste de beste misstap was hij afgeschreven. Wij zouden niet eens God nodig hebben om hem van de troon te laten stoten, dat zouden wij heel goed zelf kunnen. En alle psalmen die David al gedicht mocht hebben zouden we met het grootste gemak bij het oud papier gooien, want zo doen wij dat tegenwoordig. Maar David leefde niet onze tijd. Het was écht een andere tijd waarin David leefde. Maar net zoals God altijd en overal dezelfde is – zo zijn mensen door de eeuwen heen ook hetzelfde. Held en schurk. Liefdevol en harte-

loos. Krachtig en zwak. Want mensen zijn kwetsbaar en feilbaar. Wij zijn kwetsbaar en feilbaar. En David niet anders.

Foute keuzes

Vanaf het moment dat David vanaf het dak van zijn paleis Batseba in het vizier krijgt, neemt hij verkeerde beslissingen. Het wordt een aaneenrijging van foute keuzes. Hij laat haar bij zich komen. Hij verkracht haar (want wat heb je in te brengen tegen zo'n machtig man?!). Hij misleidt haar man Uria. Hij wil zijn misstap verdoezelen. Hij zet Uria als het ware voor het vuurpeloton.

Als je de gebeurtenissen van een afstandje beschouwt, zou je kunnen zeggen dat David op elk moment ook een ándere keuze had kunnen maken. Op elk moment had hij kunnen kiezen om het goede te doen. Hij had op het dak beschaamd zijn blik kunnen afwenden. Hij had haar niet bij zich hoeven te roepen. Hij had zijn zonde kunnen opbiechten aan Uria en hem om vergeving kunnen vragen. David deed het niet.

Doolhof

Dat is het verraderlijke aan verkeerde beslissingen... Voor je het weet heb je er een paar achter elkaar genomen en

Maar net zoals God altijd en overal dezelfde is – zo zijn mensen door de eeuwen heen ook hetzelfde

lijkt er geen weg terug te zijn. Je raakt verdwaald in het doolhof van doodlopende beslissingen en je vindt geen uitweg meer. Gevoelens van schaamte omgeven je welke kant je ook gaat. Gevoelens van schuld verhinderen je zicht. Gevoelens van onmacht verlammen je bij elke stap. Het is geen vooropgezet plan. Niemand bedenkt van tevoren: laat ik nu eens lekker verdwalen in het doolhof van zonden. Als David op het dak van het paleis had geweten welke ellende er zou volgen als hij zijn ogen de kost gaf – dan had hij zich vast bedacht. De

redelijkheid wint het niet altijd. Er zijn leegtes in ons die als een zwart gat opslokken alles wat goed en redelijk is. Daarmee geef ik mijzelf niet voor mijn zonden een excuus. En dat zou jij ook niet moeten doen. Maar dit is wel hoe wij mens zijn. Kwetsbaar en feilbaar.

Niet ongestraft

Dat het geen excuus is, blijkt wel uit het oordeel dat we in de Bijbel lezen: “In de ogen van de Heer was het wel degelijk slecht wat David had gedaan.” (2 Samuel 11:27). Alle

verkeerde beslissingen die David heeft gemaakt, alle verkeerde afslagen die David heeft genomen zijn niet onopgemerkt gebleven. En ze blijven ook niet ongestraft.

Door de keuzes die David heeft gemaakt, roept hij moord en doodslag over zich af. Hij heeft het gezin van een ander vernietigd en dus zal zijn eigen gezin een bron van ellende worden. Niks geen stiekeme beslissingen meer – al het verschrikkelijk zal voor iedereen zichtbaar zijn (2 Samuel 12 :10-12) David wordt niet gespaard. Hij

krijgt als het ware in een helikopterview zicht op het doolhof waarin hij vastgelopen is.

Opkijken naar God

David ziet de duisternis waarin hij zich bevindt en hij begrijpt dat het doolhof een aaneenrijging is van zondige momenten. Hij belijdt schuld en God vergeeft hem: niet David zal sterven, maar wel het kind dat Batseba gebaard heeft (2 Samuel 12 :13). Nu David eenmaal heeft gezien in welk doolhof hij zich had gestort, is er weer ruimte om méér te zien. Om naar God op te kijken. Om zijn genade en barmhartigheid te zoeken. Om zijn leegte te laten vullen met Gods aanwezigheid. Voor het jongetje waar Batseba net van is bevallen, maakt het niets uit. God doet wat Hij heeft gezegd – het kind wordt doodziek en sterft.

God laat zich vinden

Maar in de verbinding die David nu weer zoekt, laat God zich vinden. Zijn liefde en genade is zoveel groter dan zijn woede en oordeel. Hoe ingewikkeld en duister Davids doolhof ook was – God vergeeft en gaat door. Ook met David. Maar dan wel op de manier waarop het wél goed is in de

ogen van de Heer. Niet het stiekeme, vuile spel dat David heeft gespeeld. Maar in een huwelijk tussen David en Batseba, na berouw en schuldbelijdenis. Zo ontstaat er ruimte voor nieuw leven. Een zoon, geliefd door de Heer, want dat is wat Jedidja betekent (2 Samuel 12: 24).

Toen niet anders dan nu

Door de eeuwen heen zijn mensen kwetsbaar en feilbaar gebleken. Toen niet anders dan nu. David – en al die andere bijbelse personen die we roemen om hun geloof, maar die ook net zo goed verdwaalden in een hun eigen doolhof van verkeerde beslissingen en foute afslagen – jij en ik. Maar God was toen ook niet anders dan nu. Wie dát ziet, kan rekenen op zijn genade en zich vastklampen aan zijn ontferming zodat het doolhof verdwijnt en er ruimte ontstaat voor leven.

.....

Ds. Mirjam Muis is predikant binnen de Protestantse Kerk & communicatieadviseur Leger des Heils W&G Rijnmond Zuidwest

Wie dát ziet, kan rekenen op zijn genade en zich vastklampen aan zijn ontferming zodat het doolhof verdwijnt en er ruimte ontstaat voor leven

Over het leven van David

Uitgekozen 1 Samuel 16:1-13

'Een man naar Gods hart'. Volgens Rutger Heij gaat deze uitdrukking niet over Davids hart maar over Gods hart. Wat bedoelt hij daarmee? Toch zegt God ook dat Hij naar het hart kijkt (1 Samuel 16:7. Wat trof Hij aan in het hart van David?

David wordt namens God gezalfd. Van toen af was hij doordrongen van de Geest van de Heer. Toch maakt hij later ernstige fouten. Hoe kan dat?

David bij de Filistijnen 1 Samuel 27:1-28:2, 29:1-11

Waarom verliet David zijn volk en sloot hij zich aan bij een Filistijnse koning?

Wat denk je? Zou David echt van plan zijn geweest om tegen Israël en Saul te vechten?

Wat vind je van Davids gedrag in deze hoofdstukken? Had hij iets anders moeten doen?

Davids liederen

Lees de opschriften van de psalmen. Lees samen een stuk of vijf psalmen die David schreef toen hij op de vlucht was voor Saul.

Zonder de Psalmen zou de Bijbel een heel ander boek zijn. Wat zou er ontbreken zonder de Psalmen?

David leidde zijn volk als koning maar ook als dichter (2 Samuel 1:17-18, 1 Kronieken 16:7-36, vergelijk Psalmen 105, andere Psalmen). Wat gaf David zijn volk mee in zijn Psalmen. Wat zouden leidinggevend vandaag hiervan kunnen leren?

De belofte 2 Samuel 7

God geeft zijn volk in het Oude Testament soms de opdracht om te vechten. Toch mag David de tempel niet bouwen omdat hij veel bloed heeft vergoten en oorlogen gevoerd (1 Kronieken 22:8, 28:3). Hoe kun je dit met elkaar rijmen?

Het volk Israël viel na Davids dood uit elkaar, maar zijn psalmen worden nog steeds gezongen. Zit daar een les voor ons in?

Hoe reageert David als hij hoort dat hij de tempel niet mag bouwen. Welke woorden komen bij je op?

Dit hoofdstuk is een kernhoofdstuk in Davids leven en ook in de Bijbel. Waarom? Kijk achteruit en vooruit.

Midlifecrisis Samuel 11-12

Mirjam Muis laat zien hoe de geschiedenis van David met Batsjeba bestaat uit een serie foute keuzes. Welke omstandigheden en eerdere keuzes leidden tot deze zondeval? Kun je daar zelf iets van leren?

David begon als een bescheiden en integere jongeman. Maar op den duur verandert hij in ongunstige zin. Dit gebeurt vaker met mannen op belangrijke posities. Hoe komt dat? En hoe zou je/zouden zij dat kunnen voorkomen? Zie ook Deuteronomium 17:14-20.

David als vader 2 Samuel 12 - 1 Koningen 1

In de rubriek Geloven Wereldwijd schrijft Gloria Lie Kwie Sjoer dat we in Davids leven als vader zwijgen zien, en afwezigheid en gemiste kansen. Kunnen wij iets van David als vader leren? En zo ja, wat dan? Lees bijvoorbeeld 2 Samuel 12:13-23; 13:18-22, 30-39, 14:21-24, 33; 15:7-14, 18:1-5, 18:13-19:5, 1 Koningen 1:5-6.

David als oude man 1 Koningen 1-2

Davids leven eindigt in verschillende opzichten ontluisterend (de vlucht voor Absalom, maar ook 1 Koningen 1:1-4, 2:1-9). Maakt dat je verdrietig, of ligt daar ook een vertroostende boodschap in?

David heeft op zijn oude dag nog flink wat bitterheid en wraakzucht in zich. (zie ook 2 Samuel 2-3, 18:9-18). Is dat terecht? Wat kun je doen om zelf niet zo te eindigen?

Davids Zoon

Waarom wordt Jezus in de evangeliën soms Zoon van David genoemd? (Matteüs 1:1, Lucas 1:32, Marcus 10:47, 21:9,15)? Welke verwachtingen liggen er in deze benaming?

